

НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ПОЗИКОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Попов М. І., Власова Н. О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Позиковий капітал - це фінансові засоби, що залучені підприємством для формування певної частини активів із зобов'язанням, яке оформлено договором, повернути їх кредитору в обумовлений термін на умовах платності.

Позиковий капітал здобуває форму фінансових зобов'язань підприємства. Зобов'язання – це борги підприємства, які виникають внаслідок придбання товарів та послуг в кредит, або кредити, які підприємство отримує для свого фінансування. По таких зобов'язаннях звичайно виплачуються відсотки за користування, які залежать від норми позикового відсотка на грошовому ринку, тривалості використання цих ресурсів й інших умов.

Позикові фінансові ресурси відіграють важливу роль у життєдіяльності будь-якого підприємства. Формування необхідної величини активів лише за рахунок власних коштів економічно не вигідно в силу наступних чинників:

1. Розбіжність термінів виготовлення продукції (робіт, послуг), передання її споживачеві та надходження оплати обумовлює тимчасове переривання грошового потоку підприємства, що означає розрив у наявності оборотних коштів. Переривання грошового потоку за своїм характером буває очікуваним (плановим) внаслідок особливостей технології виробництва (сезонності, тривалості виробничого циклу) або незапланованим внаслідок непередбачених факторів бізнесу. Тимчасова недостатність обігових коштів, як правило, покривається короткостроковими (до 1 року) позиками.

2. Економічне зростання вимагає розширення або модернізації виробничої бази з відповідним рівнем капіталомісткості інвестиційних проектів, що, як правило, одним самофінансуванням не можливо повністю забезпечити. Саме тому для реалізації інвестиційних програм розвитку крім власних фондів розвитку виробництва, залучається довгостроковий позиковий капітал.

Використання підприємствами позикового капіталу має низку переваг, серед яких є такі:

доволі широкі можливості його залучення, особливо при високому кредитному рейтингу підприємства, наявності застави або гарантії поручителя; забезпечення зростання фінансового потенціалу підприємства, за необхідності істотного розширення його активів та зростання обсягу господарської діяльності;

нижча вартість порівняно з власним капіталом за рахунок забезпечення ефекту «податкового щита» (вилучення витрат на його обслуговування з бази оподаткування при сплаті податку на прибуток);

здатність генерувати приріст фінансової рентабельності (коефіцієнту рентабельності власного капіталу);

позиковий капітал не дає права його власникам на управління підприємством і не загрожує керівництву втратою робочих місць.